

Najważniejsze informacje o 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku dochodowego od osób fizycznych, który podatnicy mogą przekazać organizacjom pożytku publicznego (OPP).

1

Co to jest 1,5%?

Od 2023 roku OPP mogą ubiegać się już o 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych! 1,5% zastąpił "stary" 1%. To wynik nowelizacji ustawy o pożytku mającej zapobiec stratom, które może spowodować zmiana podatkowa z 2022 r. (nowe zasady opodatkowania głównie podatkiem dochodowym od osób fizycznych - tzw. Polski Ład).

1,5% – tak w skrócie mówimy o 1,5% podatku dochodowego osób fizycznych, który podatnicy mogą przekazywać organizacjom pożytku publicznego (OPP).

1,5% jest jednym z przywilejów, które przysługują organizacjom pożytku publicznego.

Możliwość przekazywania 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku dochodowego od osób fizycznych wprowadziła ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2003 r., a konkretne przepisy określające, kto i jak może przekazać 1% podatku znajdują się w ustawie o podatku dochodowym osób fizycznych.

Aktualny wykaz OPP znajdziesz na pozytek.ngo.pl

1,5% nie jest darowizną ani ulgą.

- Można powiedzieć, że ze społecznego punktu widzenia możliwość przekazywania 1,5% podatku organizacjom OPP jest przejawem demokracji bezpośredniej. Dzięki niemu każdy polski podatnik może samodzielnie zdecydować, do kogo trafi część podatku dochodowego, który powinien zapłacić państwu. Korzystając z tej możliwości, „wspomagamy” ministra finansów w dystrybucji środków publicznych. Jeśli nie zdecydujemy się na przekazanie 1% (od 2023 r. 1,5%) organizacji pożytku publicznego, podatek za dany rok trafi do „wspólnego worka”, którego przeznaczeniu decyduje rząd i sejm.
- Z prawnopodatkowego punktu widzenia 1,5% to pieniądze należne państwu, które i tak podatnik musi „oddać”. Przekazując 1,5% podatku dochodowego, nie dysponujemy zatem własnymi pieniędzmi, a tylko korzystamy z „uprzejmości” państwa, które pozwala podatnikom samodzielnie zdecydować, gdzie trafią państwowe pieniądze. Nie jest to więc darowizna, którą wyklada się dobrowolnie z własnej kieszeni.

2

Jakie organizacje mogą przyjmować wpłaty z 1,5% podatku?

Aby móc przyjmować 1,5% podatku dochodowego, przede wszystkim organizacja (lub inny uprawniony podmiot) musi mieć status organizacji pożytku publicznego (OPP), nadawany przez sąd. Jednak sam status OPP to za mało. Nie wszystkie OPP mogą korzystać z przywileju otrzymywania 1,5%, zależy on bowiem od spełnienia dodatkowych wymagań, dotyczących zarówno organizacji nowo uzyskujących status, jak i OPP mających ten status od kilku lat.

1. Organizacje dopiero uzyskujące status OPP

Organizacje, dopiero starające się o status OPP, muszą uzyskać status OPP (tzn. zarejestrować w sądzie i mieć w KRS wpis o nadaniu statusu OPP), najpóźniej do 30 listopada (włącznie z tym dniem) roku podatkowego, za który podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może przekazać 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku. Przykładowo: status OPP musi być uzyskany i wpisany do KRS do 30 listopada 2022 roku, aby organizacja OPP mogła otrzymywać od podatników odpisy 1,5% podatku dochodowego odprowadzanego za rok 2022 (w 2023 r.).

2. Organizacje mające już status OPP

Takie OPP, które uzyskały status wcześniej, muszą wypełnić obowiązki sprawozdawcze. Chodzi o obowiązek sporządzenia i przesłania do odpowiednich urzędów ich rocznego sprawozdania merytorycznego oraz finansowego. **Organizacje, które nie wypełnią tych obowiązków, nie zostaną uwzględnione w wykazie OPP uprawnionych do otrzymywania 1,5% podatku.** Wykaz (potocznie: „rejestr”) prowadzi, od 28 października 2017 r., dyrektor Narodowego Instytutu Wolności. Jest zamieszczony na stronie NIW-CRSOo-twierza się w nowej karcie.

W wykazie nie są także umieszczane OPP, w stosunku do których rozpoczęto procedurę likwidacji lub ogłoszono upadłość.

3

Jak powstaje wykaz OPP uprawnionych do otrzymywania 1,5% podatku?

W wykazie organizacji pożytku publicznego (OPP) uprawnionych do otrzymywania 1% (od 2023 r. 1,5%) za dany rok podatkowy, znajdują się tylko OPP, które spełniają ustawowe warunki. Wykaz jest elektroniczny, dostępny przez internet, prowadzi, od 28 października 2017 r., dyrektor Narodowego Instytutu Wolności. Jest umieszczony na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności.

Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej „Szprycha”

76-200 Słupsk, ul. Sienkiewicza 19, tel. 605435433

www.rpswiat.pl, <https://www.facebook.com/STR.Szprycha/>, e-mail: str@rpswiat.pl

KRS: 0000403071, REGON: 221572366, NIP: 8393168432

Wykaz organizacji pożytku publicznego OPP jest publikowany nie później niż **15 grudnia roku**, za który podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych mogą przekazać 1% podatku (np. do 15 grudnia 2022 r., jeśli rozliczenie podatkowe dotyczy roku 2022). Wykaz organizacji pożytku publicznego OPP zawiera następujące dane o organizacjach pożytku publicznego (zgodnie z informacjami dostarczonymi Narodowemu Instytutowi Wolności przez ministra sprawiedliwości):

- nazwa i siedziba OPP,
- numer KRS,
- numer NIP, jeśli został wpisany do KRS

Uwaga

W wykazie organizacji pożytku publicznego umieszczane są organizacje, które otrzymały status OPP do 30 listopada danego roku podatkowego oraz organizacje, które otrzymały status OPP w latach wcześniejszych (np. rok, dwa lub więcej lat wcześniej) i spełniły odpowiednie obowiązki sprawozdawcze.

Wykaz organizacji pożytku publicznego jest aktualizowany co roku, dlatego w wykazie nie ma na nim danych organizacji:

- które nie dopełniły obowiązków sprawozdawczych,
- które zostały pozbawione statusu OPP czy też same z niego zrezygnowały,
- likwidujących się albo w stosunku do których wpisana jest upadłość.

Numer rachunku bankowego właściwego do przekazywania 1,5% podatku

W wykazie nie ma numerów rachunków bankowych OPP. Dyrektor Narodowego Instytutu Wolności przekazuje ministrowi finansów listę organizacji uprawnionych do otrzymywania 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku za dany rok, a **OPP samodzielnie dostarcza do swojego urzędu skarbowego informację o numerze rachunku** bankowego właściwym do przekazywania 1,5% podatku. OPP ma na to czas do **30 czerwca** roku następującego po roku podatkowym, za który odliczany jest 1,5% podatku. Numeru rachunku bankowego nie trzeba podawać co roku. Informację o numerze konta muszą przekazać urzędowi skarbowemu nowe OPP (te, które uzyskały status OPP do 30 listopada danego roku) oraz te, które zmieniły rachunek bankowy. Numer rachunku zgłasza się na **formularzu NIP-8**.

4

Kto może dać 1,5% podatku organizacji pożytku publicznego OPP?

1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą przekazać organizacjom mającym status pożytku publicznego rozliczające się w Polsce osoby fizyczne:

- podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych (w tym m.in. podatnicy uzyskujący dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych),
- podatnicy opodatkowani ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,
- podatnicy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą i korzystający z liniowej, 19-procentowej stawki podatku.

1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych mogą przekazać również emeryci, jeśli samodzielnie wypełnią formularz PIT-37 lub wykorzystają dedykowany specjalnie dla nich i dla 1% (od 2023 r. 1,5%) PIT-OP.

5

Czy firma może przekazać 1,5% organizacji OPP?

Odpowiedź na to pytanie zależy od tego, co rozumie się pod pojęciem „firma”. Może chodzić zarówno o działalność gospodarczą prowadzoną przez osobę prawną (np. spółkę, przedsiębiorstwo państwowe, organizację pozarządową), jak i przez osobę fizyczną. 1,5% podatku dochodowego mogą przekazywać **tylko osoby fizyczne**:

- podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych,
- podatnicy opodatkowani ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,
- podatnicy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą i korzystający z liniowej, 19-procentowej stawki podatku.

1% (od 2023 r. 1,5%) podatku dochodowego nie mogą przekazywać osoby prawne, np. spółki, inne organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa państwowe.

6

Za który rok podatnik może przekazać OPP 1,5% podatku dochodowego?

Podatnik przekazuje 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku dochodowego od osób fizycznych organizacji pozarządowych przy rozliczeniu podatkowym za rok poprzedni. Od stycznia do kwietnia każdego roku podatnicy wypełniają swoje zeznania podatkowe, potocznie nazy-

Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej „Szprycha”

76-200 Słupsk, ul. Sienkiewicza 19, tel. 605435433

www.rpswiat.pl, <https://www.facebook.com/STR.Szprycha/>, e-mail: str@rpswiat.pl

KRS: 0000403071, REGON: 221572366, NIP: 8393168432

wane „pitami”. W zeznaniu podatkowym wskazują, jaką kwotę podatku zapłacili już w zaliczkach podatkowych odprowadzanych co miesiąc i obliczają należy podatek za dany rok. W corocznym zeznaniu podatkowym podatnicy mogą też wskazać, że 1,5% należnego państwu podatku chcą przekazać wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Podatnicy podają wtedy jej **nazwę i numer KRS w odpowiedniej rubryce formularza PIT**. Podatnicy nie dokonują jednak samodzielnie wpłaty na konto organizacji. Pieniądze przekazuje później wskazanym przez podatników organizacjom pożytku publicznego OPP urząd skarbowy.

Od 15 lutego 2019 r. podatnicy mogą korzystać z usługi Twój e-PIT. To nowy sposób rozliczania się z podatków. Obecnie dotyczy deklaracji PIT-37, PIT-38, PIT-28 i PIT-36. Od 2019 r. Twój e-PIT jest preferowaną formą rozliczeń podatkowych. Oczywiście usługa pozwala na przekazywanie 1,5% OPP.

7

Czy OPP musi mieć specjalne konto bankowe na wpłaty 1,5%? Czy konto trzeba gdzieś zgłosić?

OPP **nie musi** mieć specjalnego osobnego konta czy subkonta w banku na wpłaty pochodzące z 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku dochodowego od osób fizycznych. OPP może założyć osobne konto bankowe specjalnie na wpłaty z 1,5%. Bez względu jednak na to, czy organizacja ma osobne konto bankowe, czy nie to musi samodzielnie dostarczyć do swojego urzędu skarbowego informację o numerze rachunku właściwym do przekazywania 1,5% podatku. Ma na to czas do **30 czerwca** roku następującego po roku podatkowym, za który odliczany jest 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku. Muszą to zrobić nowe OPP (te, które uzyskały status OPP do 30 listopada danego roku) oraz te, które zmieniły rachunek bankowy. Numer rachunku zgłasza się na formularzu NIP-8.

8

Na co można wydać pieniądze pochodzące z 1%?

Pieniądze z 1% otrzymane przez OPP mogą być wydane **wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego**. Informację, na co zostały spożytkowane środki z 1%, organizacja pożytku publicznego ma obowiązek umieścić w swoim sprawozdaniu merytorycznym (więcej o sprawozdaniu OPP), zgodnie z wzorem określonym w rozporządzeniu Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego. Jest to sprawozdanie jawne, powinno być opublikowane m.in. na stronie internetowej organizacji OPP.

9

Czym jest Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego?

Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej „Szprycha”

76-200 Słupsk, ul. Sienkiewicza 19, tel. 605435433

www.rpswiat.pl, <https://www.facebook.com/STR.Szprycha/>, e-mail: str@rpswiat.pl

KRS: 0000403071, REGON: 221572366, NIP: 8393168432

Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, to specjalny państwowy fundusz celowy. Od 28 października 2017 roku zarządzany przez dyrektora Narodowego Instytutu Wolności.

Celem Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego jest:

- wyrównywanie szans rozwoju organizacji pożytku publicznego,
- wzmocnienie organizacji pożytku publicznego działających lokalnie,
- rozwój wolontariatu w organizacjach pożytku publicznego,
- wzrost kompetencji organizacji pożytku publicznego, w szczególności przez podnoszenie wiedzy i umiejętności osób działających w organizacjach pożytku publicznego,
- wzmocnienie infrastruktury organizacji pożytku publicznego.

Przychody Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego powstają z pieniędzy z wpłat 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, które były:

- niewydane przez organizację, która utraciła status OPP,
- przekazane na OPP, której nie ma w wykazie organizacji uprawnionych do otrzymywania 1% podatku (podatnik zaznaczył w swoim rocznym rozliczeniu PIT informację o przekazaniu 1% podatku na rzecz OPP, której nie ma w wykazie), a także odsetki naliczane na podstawie decyzji ministra, związanej z niewydaniem tych środków,
- wydane przez OPP uzyskanego 1% podatku niezgodnie z ustawą i zwrócone na mocy decyzji ministra ds. zabezpieczenia społecznego (np. w sytuacji kiedy kontrola wykazała rozdysponowanie środków z 1% / 1,5% niezgodnie z przeznaczeniem i OPP musiała je zwrócić).

OPP, ubiegające się o środki z Funduszu Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego, będą startowały w konkursie ofert, prowadzonym na takich samych zasadach, jak w przypadku innych konkursów ofert prowadzonych przez administrację publiczną.

10

Czy oprócz 1,5% OPP może nadal przyjmować darowizny?

Tak - nie ma żadnej przeszkody, aby organizacja pożytku publicznego, oprócz 1,5%, mogła przyjmować także darowizny pieniężne i rzeczowe.

11

Jaka jest różnica między darowizną a 1,5%?

Od 1 stycznia 2004 roku polscy podatnicy mogą na dwa sposoby finansowo pomagać organizacjom pozarządowym. Jeden z tych sposobów to darowizna pieniężna, a drugi to wskazanie przez podatnika organizacji pożytku publicznego, któremu państwo przekaze 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku dochodowego od osób fizycznych (należnego od tego podatnika). Obie te formy opisane są w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Darowizna

Definicje słownikowe darowizny mówią, że darowizna to „umowa, mocą której jedna strona (właściciel) oddaje daną rzecz drugiej stronie dobrowolnie i bezpłatnie” lub „pieniądze lub majątek, które ktoś przekazał dobrowolnie jakiejś osobie lub instytucji, zwykle na podstawie pisemnej umowy”. A według definicji zawartej w Kodeksie cywilnym (art. 888) jest to „forma umowy, w której darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego, kosztem swego majątku”.

Warte podkreślenia są sformułowania – **dobrowolnie i kosztem swego majątku**. O darowiznie możemy mówić, gdy **dzielimy się swoją własnością, przekazujemy pieniądze wyłożone dobrowolnie z własnych zasobów**.

Darowiznę ponadto można przekazywać różnym podmiotom, w tym stowarzyszeniom (rejestrowym i zwykłym), fundacjom. **Darowizna nie ma związku ze statusem OPP.**

Państwo, za pomocą ulg podatkowych, zachęca obywateli do przekazywania darowizn. Obywatel(ka), który przekaza darowiznę określonej w prawie organizacji lub instytucji mogą zmniejszyć podstawę opodatkowania - rozliczając podatek dochodowy. W rezultacie zmniejsza to kwotę odprowadzanego podatku dochodowego od osób fizycznych (dotyczy to także podatku od osób prawnych).

W ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych darowizna opisana jest w artykule 26. Zgodnie z nim podstawę obliczenia podatku stanowi dochód po odliczeniu kwot m.in. darowizn przekazanych organizacjom pozarządowym, które realizują cele określone w art. 4. ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego oraz na cele kultu religijnego.

1% / 1,5%

Możliwość przekazania 1% została wprowadzona ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jako szczególna forma wsparcia **tylko i wyłącznie organizacji mających status pożytku publicznego (OPP)**.

1% nie jest darowizną ani ulgą. Jest dyspozycją podatnika - osoby fizycznej - adresowaną do skarbu państwa, aby 1% jego podatku dochodowego został przeznaczony na cele społeczne realizowane przez podmiot mający status OPP.

Od 2023 roku OPP mogą ubiegać się już o 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych. 1,5% zastąpił "stary" 1%. To wynik nowelizacji ustawy o pożytku mającej zapobiec stratom, które może spowodować zmiana podatkowa z 2022 r. (nowe zasady opodatkowania głównie podatkiem dochodowym od osób fizycznych - tzw. Polski Ład).

Różnice między 1,5% a darowizną

Są cztery zasadnicze różnice między darowizną a mechanizmem 1,5%:

- 1,5% przysługuje tylko i wyłącznie OPP; darowiznę można przekazać różnym podmiotom - organizacjom i instytucjom.
- Kwota 1% (od 2023 r. 1,5%) wyliczana jest z kwoty należnego państwu podatku dochodowego od osób fizycznych (czyli tego, który i tak musimy odprowadzić do skarbu państwa); kwota darowizny jest dowolna i dobrowolna.
- 1,5% nie zmniejsza podatku dochodowego płaconego przez podatnika - to do kasy skarbu państwa wpada mniej pieniędzy. Darowizna może być odliczona od podstawy opodatkowania, zmniejsza się więc kwota odprowadzanego podatku dochodowego.
- 1% (od 2023 r. 1,5%) trafia na konto organizacji za pośrednictwem urzędu skarbowego w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia zeznania podatkowego przez podatnika (który w swoim formularzu PIT – wypełniając odpowiednie rubryki – wyraził wolę, aby 1,5% jego podatku należnego skarbowi państwa powędrował do organizacji pożytku publicznego). Darowizna może być przesłana bezpośrednio na konto organizacji (lub innego podmiotu, wskazanego w prawie) albo przekazana w gotówce (choć wtedy nie można jej odliczyć podstawy opodatkowania).

12

Czy zbieranie pieniędzy przez OPP na 1,5% to zbiórka publiczna?

Zbieranie pieniędzy na 1,5% nie jest zbiórką publiczną. Aby zbierać pieniądze w czasie zbiórki publicznej – trzeba najpierw zgłosić zbiórkę na zbiorki.gov.pl **twiera się w nowej karcie**. Aby korzystać z wpłat 1% (od 2023 r. 1,5%) organizacja nie musi więc ubiegać się o zezwolenie na zbiórkę publiczną, ale musi mieć status organizacji pożytku publicznego i znaleźć się w wykazie uprawnionych do otrzymywania 1,5% podatku.

13

Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej „Szprycha”

76-200 Słupsk, ul. Sienkiewicza 19, tel. 605435433

www.rpswiat.pl, <https://www.facebook.com/STR.Szprycha/>, e-mail: str@rpswiat.pl

KRS: 0000403071, REGON: 221572366, NIP: 8393168432

Czy organizacja, która nie ma statusu OPP, może otrzymywać wpłaty 1,5% podatku?

Możliwość przyjmowania 1,5% podatku dochodowego jest przywilejem przysługującym tylko organizacjom OPP - czyli takim, które uzyskały status pożytku publicznego (OPP). Fundacja czy stowarzyszenie nie może więc otrzymywać wpłat 1,5% podatku dochodowego, jeśli nie ma statusu OPP i jeśli nie zostanie umieszczona na wykazie OPP uprawnionych do otrzymywania 1% (od 2023 r. 1,5%) podatku.

Uwaga! Za nieprzestrzeganie przepisów dotyczących tych regulacji OPP grozi kara grzywny.